
[2009-13, 14 i 15-RE](#)

CAUSA 2009-13, 14 i 15-RE

Números de registre: 271, 272 i 273-2009. Recursos d'empara

AUTE DEL 12 D'OCTUBRE DEL 2009

BOPA núm. 78, del 21 d'octubre del 2009

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atesos els tres escrits presentats i registrats al Tribunal Constitucional, el 6 de juliol del 2009, per la representació processal del Comú d'Encamp, mitjançant els quals interposa tres recursos d'empara contra els autes corresponents del 19 de novembre del 2008, dictats per la Secció Administrativa de la Batllia i contra els autes corresponents del 20 d'abril del 2009 i del 19 de juny del mateix any, dictats per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, per haver-se produït una presumpta vulneració dels drets a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i atès que demana al Tribunal Constitucional que admeti aquests recursos, que atorgui l'empara sol·licitada, que declari infringits els drets fonamentals al·legats, que anul·li els autes 12-2009, 15-2009 i 14-2009 del 20 d'abril del 2009, dictats per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia i que es retreguin les actuacions a aquest moment per tal que "es doni lloc a la prossecució de la demanda d'execució forçosa dels tributs adeutats al Comú d'Encamp de data 24 de setembre de 2007 i, en aquest sentit, a la necessitat i procedència d'executar judicialment i forçosa els ressenyats tributs";

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vistos els informes respectius del Ministeri Fiscal del 19 d'agost del 2009;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Carles Viver Pi-Sunyer;

Considerant que, d'acord amb l'article 34.3 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, es podrà decidir en qualsevol moment de la tramitació d'acumular varis assumptes en un de sol per raó d'identitat o semblança d'objecte, i que en aquest supòsit serà ponent el magistrat que es trobi coneixent de l'assumpte repartit en primer lloc, el Tribunal Constitucional acorda acumular els recursos 2009-13-RE, 2009-14-RE i 2009-15-RE.

Antecedents

Primer

El 24 de setembre del 2007, el Comú d'Encamp va demanar a la Batllia l'execució forçosa de tota una sèrie de tributs impagats contra persones que constaven en tres llistats adjunts. El 19 de novembre del 2008, mitjançant els autes corresponents, la Secció Administrativa de la Batllia va considerar que havia transcorregut el termini de 3 anys per exigir el pagament, establert a l'article 7 de la Llei general de les finances públiques, va acordar procedir al retorn de les demandes d'execució i va manar l'arxiu de les actuacions realitzades.

Segon

El Comú d'Encamp va formular contra els autes esmentats els incidents d'execució corresponents a les tres causes. El 20 d'abril del 2009, la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, mitjançant igualment els tres autes corresponents, després de fer referència expressa als preceptes legals aplicables va declarar que els tributs objecte del litigi van ser notificats individualment el 20 de desembre del 2004 i, mitjançant edicte al BOPA, el 19 de gener del 2005, per tant, a partir d'aquell moment es va iniciar el còmput del termini de prescripció, que només es va interrompre en notificar-se l'inici del període de constrenyiment i, això, sense que el deutor perdés el temps de prescripció que ja havia transcorregut. Per consegüent, va desestimar l'incident d'execució formulat.

Tercer

El Comú d'Encamp va presentar, aleshores, un incident de nul·litat d'actuacions per considerar que el contingut d'aquests autes vulnerava el seu dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret i el seu dret a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

Quart

El 19 de juny del 2009, la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia va considerar que el Comú recurrent no feia sinó replantejar les qüestions que ja havien estat resoltes en els autes impugnats, cosa que no s'ajusta a l'objecte de l'incident de nul·litat d'actuacions, per tant, va desestimar aquest incident.

Cinquè

La representació processal del Comú d'Encamp va presentar un recurs d'empara en què detalla de manera precisa les dates de les seves actuacions per tal de cobrar els tributs deguts, fins el 24 de setembre del 2007 en què presenta davant la Batllia una demanda d'execució forçosa d'aquests tributs.

Segons el parer d'aquesta part, les resolucions, tant de la Batllia com del Tribunal Superior de Justícia, vulneren el seu dret a la jurisdicció en el seus vessants del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret i del dret a un procés degut, ja que consideren que la demanda presentada pel Comú d'Encamp està afectada per un vici de prescripció. El Comú d'Encamp al·lega que la notificació individual de la liquidació tributària va ser efectuada a alguns obligats tributaris el 20 de desembre del 2004 i la notificació col·lectiva va ser-ho a la totalitat dels obligats tributaris, el 19 de gener del 2005. Per tant, el 24 de setembre del 2007, data de la interposició de la demanda judicial, el termini de prescripció de tres anys, establert a l'article 40 de la Llei de bases de l'ordenament tributari, no s'havia esgotat.

Així mateix, el Comú d'Encamp entén que una vegada presentada la demanda d'execució forçosa, el termini de prescripció dels deutes tributaris liquidats queda definitivament interromput. L'article 41.2 de la Llei esmentada anteriorment no és pot aplicar en aquesta fase judicial, només és d'aplicació en la fase administrativa, ja que l'Administració Pública ja no disposa de l'expedient administratiu i difícilment se li pot imputar qualsevol inactivitat. Una interpretació diferent implicaria la vulneració del dret a la jurisdicció del Comú d'Encamp, sobretot si es té en compte el volum

d'expedients i causes existents a la Secció d'Execucions de la Batllia, ja que tard o d'hora la prescripció afectaria el dret de l'Administració Pública a l'execució judicial i forçosa dels mateixos.

Per acabar demana al Tribunal Constitucional que admeti aquest recurs, que atorgui l'empara sol·licitada, que declari infringits els drets fonamentals al·legats, que anul·li els autes 12-2009, 15-2009 i 14-2009 del 20 d'abril del 2009, dictat per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia i que es retrotreguin les actuacions a aquest moment per tal que "es doni lloc a la prossecució de la demanda d'execució forçosa dels tributs adeutats al Comú d'Encamp de data 24 de setembre de 2007 i, en aquest sentit, a la necessitat i procedència d'executar judicialment i forçosa els ressenyats tributs."

Sisè

El 19 d'agost del 2009, el Ministeri Fiscal va presentar un informe mitjançant el qual s'oposava a l'admissió a tràmit d'aquest recurs d'empara, perquè les consideracions jurídiques adoptades en les resolucions objecte de recurs estan fonamentades jurídicament i no són arbitràries, per tant, no hi ha la vulneració de cap dels drets recollits a l'article 10 de la Constitució.

El recurrent considera que el volum d'expedients i causes existents en la Secció d'Execucions de la Batllia fa que, tard o d'hora, la prescripció les afecti i cal plantejar una reflexió sobre la millora del funcionament d'aquestes execucions.

Ara bé, la qüestió que cal resoldre aquí és una altra. Efectivament, el Ministeri Fiscal considera que els autes objecte de recurs precisen els criteris d'inici del còmput del termini de prescripció, les regles d'interrupció del mateix termini, en relació amb els preceptes legals, en aquest cas, la Llei de bases de l'ordenament tributari i la Llei general de les finances públiques. I, conclou que quan la Batllia va dictar els seus autes, el termini de prescripció de 3 anys ja havia transcorregut amb escreix.

Així doncs, el Ministeri Fiscal sol·licita la inadmissió a tràmit dels recursos d'empara 2009-13,14 i 15-RE.

Fonaments jurídics

Com s'ha exposat en els antecedents, el recurrent demana l'empara davant els autes de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia del 20 d'abril del 2009 que declaren "quan la Batllia va dictar l'Aute impugnat de 19 de novembre de 2008, el termini de prescripció de tres anys ja havia transcorregut amb escreix". Al·lega que la declaració referida ha vulnerat els seus drets a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut, ambdós proclamats a l'article 10 de la Constitució.

El recurrent no esmenta en el seu escrit cap infracció o anomalia processal o de procediment i, per consegüent, s'ha inadmetre d'entrada la pretensió relativa a la conculcació del dret al procés degut.

Pel que fa a la vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, el recurrent centra la seva al·legació en la discrepància amb la Sala relativament a la manera de computar el termini de la prescripció i, més exactament, a l'hora de determinar si la prescripció havia de quedar o no interrompuda per la presentació de la demanda d'execució forçosa davant la Batllia. Es demana, doncs, a aquest Tribunal Constitucional que corregeixi la interpretació i l'aplicació que un òrgan judicial ha realitzat de la legalitat ordinària, entesa aquesta expressió com a sinònim dels preceptes legals que regulen qüestions que no afecten directament a drets constitucionals diferents dels continguts en l'article 10 de la Constitució.

Tanmateix, com ha reiterat aquest Tribunal Constitucional (vegeu entre altres les causes 2008-2-RE, 2008-5-RE, 2008-9-RE, 2008-10-RE i 2008-19-RE) la funció de seleccionar, interpretar i aplicar la legislació als casos enjudiciats correspon en exclusiva als òrgans judicials i només pot vulnerar el dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, és a dir, només pot adquirir relleu constitucional, si la selecció, interpretació i aplicació de les normes no dona resposta a les pretensions formulades, no està motivada, incorre en errors materials patents o és arbitrària des de la perspectiva lògica o, excepcionalment, des de la perspectiva jurídica, entesa aquesta darrera arbitrietat com a sinònim de selecció, interpretació o aplicació extravagant, és a dir, que s'aparta totalment de l'opinió reiterada, unànime i consolidada dels juristes. Aquest és el contingut del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret i aquest és el cànon d'enjudiciament que cal aplicar si es vol ser coherent amb la tesi, mantinguda per aquest Tribunal des de l'inici de la seva activitat, segons la qual ni el recurs d'empara, ni el Tribunal Constitucional són un darrer recurs o una darrera instància judicial.

Segon

L'aplicació d'aquesta raó de decidir al cas enjudiciat porta a la inadmissió de l'empara sol·licitada. En efecte, en primer lloc, cal deixar clar que els autes objecte de recurs donen resposta motivada a

les pretensions formulades, no incorren en error material patent, ni en cap incongruència lògica, ni pel que fa a les premisses del raonament que empra, ni al procés que porta de les premisses a les conclusions assolides.

Pel que fa a l'arbitrarietat des de la perspectiva estrictament jurídica, cal assenyalar que el recurrent no aporta cap dada que permeti concloure que la interpretació i aplicació de les normes realitzada per la Sala sigui extravagant en el sentit abans esmentat d'apartar-se de forma clara de la comunis opinio dels juristes. Certament, es tracta d'una interpretació i aplicació que es pot discutir, és cert, també, que a la pràctica si els òrgans judicials no actuen amb diligència es poden produir els problemes que apunta el recurrent i als quals es refereix el Ministeri Fiscal en el seu informe; de fet amb aquesta interpretació, la prescripció pot dependre en gran mesura de l'actuació dels òrgans judicials, ja que si la presentació de la demanda per part d'un comú no suspèn la prescripció, aquesta es pot produir com a conseqüència de les dilacions judicials (en aquest cas de més d'un any) en la resolució de les demandes d'execució forçosa dels deutes tributaris. Això no obstant, el recurs d'empara no és la via adequada per entrar en aquest tipus de consideracions pràctiques, ni en les quals, de contrari, podrien adduir-se des de la perspectiva dels contribuents. De fet, malgrat que el Tribunal Constitucional, ha acceptat la possibilitat que els poders públics siguin titulars dels drets de l'article 10 de la Constitució, no es pot oblidar que, en puritat, els drets fonamentals són en essència, drets dels ciutadans davant dels poders públics estatals. En qualsevol cas, pel que aquí importa, la dada rellevant per resoldre el supòsit enjudiciat és que, siguin quines siguin les seves conseqüències pràctiques, la interpretació i l'aplicació de la prescripció efectuada pels òrgans judicials no es pot titllar de jurídicament arbitrària.

Per tot el que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2009-13, 14 i 15-RE, interposat per la representació processal del Comú d'Encamp contra els autes del 19 de novembre del 2008, dictats per la Secció Administrativa de la Batllia i contra els autes del 20 d'abril del 2009 i del 19 de juny del mateix any, dictats per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal del Comú d'Encamp, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar aquest aute, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 12 d'octubre del 2009.

Carles Viver Pi-Sunyer Pierre Subra de Bieusses

President

Vicepresident

Miguel Herrero de Miñón

Didier Maus

Magistrat

Magistrat